

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje (dežele) toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petertostopne pett-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopiši naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovojno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kranjske deželne finance in učiteljske plače.

IX.

Pokazali smo v doslej objavljenih člankih, kako je dejansko stanje deželnih financ in da Šukljejevi nasveti glede pridobitve novih virov ali niso izvedljivi ali pa nikakega dohodka ne obetajo.

Nekaj se bo seveda moralo storiti, da se urede deželne finance in zato si štejemo v dolžnost pojasniti, kako in v katerih ozirom bi se po naših mislih dali znižati deželni izdatki in zvišati dohodki iz obstoječih virov in kje bi se dali dobiti novi viri deželnih dohodkov.

Znižanje stroškov je mogoče pred vsem pri stroških za javno varnost, ako se otrese dežela stroškov za nastanitev orožništva na Kranjskem, ki znašajo na leto po 35.000 K. Orožništvo je institucija, ki služi državi. Zakaj naj tedaj dežela plačuje za državo, ko še za lastne potrebe nima pokritja? Energična akcija, ki bi merila na to, da se stroški za orožništvo odvale na erar, bi imela prej ali slej gotovo ugoden uspeh, zlasti ako se ji pridružijo tudi druge kronovine in to je sigurno pričakovati, ker se je že enkrat napravil poskus, da bi se začelo s tako akcijo.

Nadalje je treba, da se znižajo stroški deželnih dobrodelnih zavodov. Skupna potrebnost deželnih dobrodelnih zavodov znaša na leto okroglih 550.000 K; od tega zneska dobi red usmiljenih sestra malone polovico. Red usmiljenih sestra dela pri bolnici ogromne krivične dobičke in pošilja leto na leto velikanke svote iz dežele. Pri stroških za hrano bolnikov in za režijo, ako bi prevzela dežela vse oskrbovanje v lastno režijo bi se dale velike svote prihraniti.

Lastna režija se pri gospodarstvu sigurno obnese, kakor se je obnesla drugim deželam, ki imajo dobrodelne zavode v svoji upravi, n. pr. na Nižjem Avstrijskem. Dokaz za to, da se stroški izdatno znižajo pri upravljanju po lastnih organih, je lekarna v deželni bolnici, ki jo je ustanovil deželni odbor v pričetku tega leta. Danes sicer še nismo v stanju povedati, koliko se s tem prihrani, ali da bo prihranek razmeroma znaten, o tem se je deželni odbor prepričal, ko je primerjal račune lekarnarjev s ponudbami liferantov.

Koliko uspeha pa je pričakovati od prevzema oskrbovanja bolnikov v lastno režijo, to se seveda natančno ne da izračunati, ker tajnostim, ki jih red usmiljenih sestra skrbno varuje, ni priti na sled; ali povprek se lahko računa, da bi znašal prihranek znatne tisočake, vsaj kakih 50.000 K na leto, najbrž pa še dosti več. Mi seveda nimamo nič proti temu, če se usmiljenim sestram prepusti tudi v naprej postrežba bolnikov, ali gospodarstvo v bolnici naj se vzame v lastno upravo. Ideja, vpeljati lastno režijo v bolnici, ni nova, temuč že stara. Kdaj je to misel že v deželnem zboru sprožil dobri poznavalec razmer dr. Karol vitez Bleiweis! A kdo se je upiral? Kdo drugi kot klerikalei, ki posabijo na kmetu in na javno korist, kakor hitro pride v poštev vedno požrešna bisaga.

Tretja stvar, pri kateri bi se dali znižati izdatki, je vzdrževanje deželnih cest. To vzdrževanje stane na leto do 240.000 K. Dežela plačuje 1/3, tega zneska; a dež odhormima pri upravi deželnih cest prav nobene druge ingerence kot ingerenco izsa zelene mize, to je pregledovanje letnih računov. Koliko denarja gre leto za letom v izgubo, ker se vsa uprava deželnih cest koncentruje pri cestnih odborih, namesto pri deželnem odboru, ki je vendar po zakonu poklican, opravljati deželne ceste. Pri vsakem cestnem odboru se oskrbujejo

deželne ceste drugače, niti pri dveh cestnih odborih ni oskrbovanje enako valed razepljenosti uprave pa so troški veliko večji, nego bi bili, če bi se uprava deželnih cest preuredila. Sedanjemu načinu oskrbovanja deželnih cest je napraviti konec. Dežela naj prevzame oskrbovanje deželnih cest neposredno v svojo upravo, na ta način bo oskrbovanje enotno in brez dvoma tudi cenejše nego doslej. Če se hoče upravljati deželne ceste po deželnem odboru, je seveda treba nastaviti novih tehniških moči. Celo deželno ozemlje naj se razdeli v več okrožij, katerih po eno naj bi se odkazalo dotičnim inženierjem. Ako se razdeli deželno ozemlje v tri okrožja in torej nastavi tri nove tehniške moči, utegne to sadostovati. Tehnikom se eventualno lahko odkaze tudi vodstvo vseh hidrotehničnih del v njih okoliših. Stroški za te nove tehniške moči utegnejo znašati kakih 15.000 K, proti sedanjim administrativnim stroškom v znesku 10.000 K, ki si jih saračunajo cestni odbori, torej ne mnogo več, a pridobilo bi se pri stroških za vzdrževanje sigurno 40.000 K do 50.000 K.

Znižanje stroškov je končno mogoče še pri stroških za vojaško priprego, za katero se plačuje na leto povprečno po 20.000 K. Glede teh stroškov smo že v enem prejšnjih člankov navedli, da je izdelala vlada zakonski načrt, kateremu je namen, da se prevzamejo vsi stroški na erar. Tu je treba samo, da začne državni zbor funkcionirati in stvar bo dogana; sicer pa se da ta zakon tudi s § 14 uveljaviti.

Ako se dežela oprime tu našrtanih idej glede znižanja deželne potrebnosti, smo preverjeni, da utegne pomeniti sad dotičnega dela letni prihranek 150.000 kron, kar je enake vrednosti, kakor se se pridobijo novi dohodki.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Odločilna bitka pred durmi?

V Tokiju pričakujejo v najkrajšem času odločilne bitke pri Mukden. Japonci so že pričeli nekaj preludij za glavno bitko z bombardiranjem ruskih pozicij. Maršal Ojama je odredil obsežno premikanje obeh vojnih kril, da bi Rusom preatregel pot. Japonska fronta je 40 km dolga. Kuropatkin je dobil znatno pomoč iz Harbina. Dasi tudi Rusi dobro pripravljeni na veliko bitko, dokazuje izjava generala Kuropatkina napram vojnemu poročevalcu »Journala«. Kuropatkin je namreč pripomnil: »Prisostvovali ste že strašnim dogodkom; ako pa še ostane nekaj časa pri armadi, videli boste še drugačne stvari, za to vam jamčim: Kuropatkin je bil pri teh besedah zelo dobre volje.

»Daily Express«, ki sploh vedno vidi in sliši več kot bojujoči se generali, pa poroča, da se je pri Mukdenu že začel živahen boj s celo Kuropatkinovo armado. Japonci energično streljajo na ruske pozicije, da odprejo pot svoji pehoti; splošno se govori, da je neposredno pričakovati najvažnejšo, ako ne najbolj krvavo bitko cele vojske. Ojama je začel pretečeni ptehek izvrševati navodila generalnega štaba s tem, da je zasukal svoje glavno krilo, da naskoči Mukden ter zabrani Kuropatkinu umikanje. Japonske predstraže so prišle v dotiko z generalom Miščenkom, ki se je umaknil v glavno mesto. Kakih 100 njegovih ljudi je bilo ranjenih. Japonska fronta je kakih 40 km dolga ter stoji v polkrogu. Kuroki je na skrajnem desnem (vzhodnem) krilu, Okuva armada je zopet v svedini, dočim je Nodzu na levem (zahodnem) krilu. Kuroki še ni prišel s sovražnikom v dotiko, ker mu je naročeno, da naskoči Ruse od strani. Splošni položaj je popol-

noma podoben položaju pred bitko pri Liaojangu, samo da Mukden ni tako dobro utrjen z nasipi. General Nodzu si je že popolnoma svest japonske zmage ter je Kitajcem že zagotovil, da bodo Japonci po zavzetju Mukdena prinesli kraljevim grobom in palači.

Bojišče v Mandžuriji.

Iz Mukdena se poroča v Petrograd, da se je japonska armada začela pomikati proti severu. V Liaojangu je ostala le slaba posadka. Na bojišču okoli Liaojanga, kjer leže neštevilna mrtva trupla po jarkih, je zrak tako okužen, da je bivanje opasno za zdravje. Železnica v Jentaj je nedotaknjena, železniški most čez Taitsiho so začasno popravili. — Rusi živahno delajo južno od Mukdena. Japonci so baje našli pri Liaojangu blizu ruskih utrdb več celih min, ki se niso razpošile. Južno od Liaojanga gradijo Japonci z naglico razdrto železnico ter mostove čez reko.

General Saharov je brzojavil generalnemu štabu v Petrograd: Dne 16. in 17. septembra ni pri madžurski armadi na celi fronti prišlo do spopada. Sovražnikove predstraže so dobile znatno pomoč pri vasi Biano-pudza in vzhodno od železnice proti jantajskim minam. — Maršal Ojama pa je sporočil svoji vladi v Tokio: Ruske predstraže konjenikov operirajo pri Pandiapavu, Haulipavu in Pazandiatzu. Vsak dan jezdijo v okolico rekognoseirat. Rusi tvorijo 12 milj dolgo krilo proti Jintangu. Ruska kavalarija nosi sedaj drugačno uniformo, ki je sivo-črne barve. — Preko Pariza se poroča iz Mukdena, da se je zadnje dni začelo v obeh taborih živahno gibanje. Obe armadi sta si opomogli po bitki pri Liaojangu. Japonci že baje korakajo proti vzhodu. Tudi Rusi se že baje umikajo iz Mukdena ter gredo v utrjena taborišča pri Tienlinu.

LISTEK.

Iz Darwinove knjige.

(Črtica spisal Gvidon Sajovic.)

(Dalje.)

Vse živali in rastline bojujejo v naravi med seboj boj za obstanek. Ta boj bojujejo med seboj tudi naj bolj oddaljeni organizmi. Vzrok boju za obstanek tiči v tem, da se hoče vsak organizem ohraniti in v kolikor možno velikem številu se razširiti. Mnoge živali, n. pr. ribe, pro ducirajo tekom svojega življenja na tisoče zaroda, ako bi pa hoteli šteti zarod pri zajedavcih (parasitih), bi morali vzeti na pomoč milijone. Za razvitek tolikšnega zaroda pa na zemlji ni prostora. Vsaka posamezna vrsta živali in rastlin bi se v kratkem času razširila čez celo zemeljsko površino, ako bi ne imela toliko nasprotnikov in sovražnih naravnih sil. Linne je zračunal, da bi se enoletna rastlina, ki producira vsako leto samo dve semeni, pomnožila tekom dvajsetih let na milijone individui. Po računu Darwinovem bi narasel par slonov, ako bi se ne-

omejeno plodil tekom 500 let, na 15 milijonov individui. In znano je, da se plodi slon najpogostneje med vsemi čveteronožci; kajti v svoji življenjski dobi rodi par slonov samo tri pare mladičev. Istotako je zračunal Darwin za človeka, da bi se pri srednji rodovitnosti in naravni ploditvi v 25 letih podvojilo število ljudi; v vsakem stoletju bi se pa šestnajstkrat pomnožilo. Evropski narodi se razširjajo po celem svetu; drugi ginejo, da, posamezne rase se bližajo vsako leto bolj svojemu poginju. Velika množica oplođenih in neoplođenih jajčec pogine že takoj v prvem življenjskem štadiju; istotako pogine velika množica mladih in odraslih individui. Pred tem poginom se ohranijo dotični individui, kateri so najboljše zavarovani in najbolj sposobni za življenje. Vsaka najmanjša prednost je v tem boju za dotični individuum velike važnosti, kakor je pri udomačenju vsak znak, kateri ugaja človeku, za ohranitev dotične živali velike koristi.

Ta boj za obstanek je zelo redkokdaj aktiven, n. pr. zveri napravljajo drug drugemu živim in med seboj; navadno je pasiven. Darwin je dokazal

to v večih primerah, navedem naj tukaj dva vzgleda: V Paragvaju ne žive podivjani konji in govedo, kakor v sosednjih južno-američanskih deželah. Vzrok temu je, da živi v tem kraju mala mušica, katere leže svoja jajčeca v popek (umbo) mladičev, valed česar slednji poginejo. Tako je ta mala mušica vzrok, da se v tej deželi podivjani konji in govedo ne zaplodijo. Vzemimo pa slučaj, da bi se naselili v ta kraj ptiči, kateri bi zatirali to mušico, tako bi ondote žrede podivjale in se razmnožile. Ker se pa konji in govedo žive od rastlin, tako bi pokončali vso floro. Posledica tega bi bila zopet, da bi se preduradila vsa fauna dežele. In popolnoma evidentno je, da bi se spremenila potem tudi vsa ekonomija in s tem tudi ljudski značaj.

Darwin je dokazal, da se bojujejo za obstanek tudi najbolj oddaljeni organizmi, tako n. pr. navadna detelja (trifolium pratense) in poljska miš (hypochoeris arvensis). Na prvi pogled se zdi človeku to neverjetno; toda ako uvažuje vse odnose, postala mu bode vsa stvar popolnoma jasna. Detelja se more oploditi le potom čmrlja, ker prenaša slednji

praške iz ene rastline na drugo. Darwin je dokazal, da se rastlina ne razširi, ako se zabrani čmrljem dostop do nje. Število čmrljev je odvisno od števila njihovih sovražnikov, med katerimi so najhujši poljske miši. Čim več poljskih miši je, tem manj se razširja detelja. Število miši je odvisno zopet od števila njihovih sovražnikov, med katere spadajo vlasti mačke. Zatorej je v bližini mest in vasij največ čmrljev, ker je ondi največ mačk. Veliko število mačk je torej očitno koristno za razširjenje detelje.

Najbolj zanimivi pojavi v boju za obstanek so simpatična barva, mimikrija in spolni plemenski izbor.

Simpatična barva je pojav v krajih, da imajo živali dotičnih krajev trajno ali pa samo mimogrede okolici slično barvo. Prebivalci snežnih krajev so belo ali sivo barvani (n. pr. beli medved [ursus marit.], polarna lisica [canis lagopus], snežna jerebica [lagopus alp.] i. dr.), prebivalci puštinje imajo zopet umazano rumenkasto ali temno-sivkasto barvo (n. pr. lev, tiger, hijena i. dr.). Tega pojava mi ni treba skoraj dalje razlagati; kajti za vsako žival je velike

koristi, da je okolici slično barvana, bodisi da je zasledovana, bodisi da sama zasleduje plen. Vzemimo n. pr. umazano rujavo-sivkasto poljskega zajca. Koliko loveev in psov je že s tem prekanil, da se je potuhnil v razoru njive. Nasprotno si zopet živali, katere zasledujejo plen, skušajo vedno poliskati tak prostor, kjer se lahko v barvi zenačijo z okolico in tako neopažene napadejo svoj plen.

Slični pojav je opičenje (mimikrija), le v tem se razlikuje od simpatične barve, da individuum ne posnema samo barve okolice, ampak postavo in barvo drugih živali in različnih predmetov. Drevesne (ušji) posnemajo barvo dotičnega dela drevesa, na kojem se nahajajo. Mnogo žuželk posnema drevesno listje, bilke itd. N. pr.: veliko metuljev, kateri imajo zgornjo stran krila živo barvano, spodnjo pa umazano zelenkasto, ubeži s tem svojim sovražnikom, da se usede na vejico drevesa ali grma in zaklopi krila. V tem položaju jih mnogokrat niti človek ne more razločiti od listja.

(Konec prih.)

Poročilo generala Kuropat- kina.

Dne 16. t. m. je poslal general Kuropatkin z bojišča caru sledečo brzojavko: »Vsa mandžurska armada je neizrečeno razveseljena ker Vaše Veličanstvo ceni njene napore in vojaška dela. Vse nas prešinja edina želja, da bi sovražnika premagali ter upravičili zaupanje, ki ga stavi vrhovni poglavar ruske armade v nas. Ta armada je v izpolnjevanju svoje službe popolnoma mirna in prešinjena z idejo požrtvovalnosti. Odhod iz Liaojanga je bil pod razmerami, pod katerimi se je izvršil, resnično neizogibno podvzetje in vsled težav odlično. Celo naši nasprotniki so bili to pot v svojih poročilih zelo skromni. V teh poročilih ni nič omenjenega o vjetih, vzetju topov in drugih trofej.

Izpred Port Arturja.

V Čifu so prišli iz Port Arturja dva nemška trgovca in kozaški polkovnik, ki so pripovedovali, da je general Steselj dobil dne 14. septembra nalog, naj drži trdnjavo do novega leta. Ob tem času bo nastopil v celotnem položaju usoden prevrat. Takrat je povedal general Steselj, da ima streljiva še za pet mesecev, živil (riža in kruha) pa še za 6 mesecev.

Utrdbe imajo zadosti streljiva in živil ter so sploh urejene za zadnji upor kot citadele. — Drugi civilisti, ki so prišli iz Port Arturja, pa pripovedujejo, da je v trdnjavi dovolj mesnih konzerv, a svežega mesa pri manjkuje; le konjsko meso še imajo. Vsak dan zakoljejo 12 konj. Ako Japonci ravno prepušča ne bombardujejo, je življenje v Port Arturju kakor v mirnem času. Vsak dan so redno maše, vojaška godba pa koncertuje dvakrat na dan. Japonci še niso vzeli dosežaj nobene utrdbe notranje obrambne črte. Poškodovane utrdbe so Rusi v zadnjih 18 dnevih skoraj v popolnem miru popravili. Rusi so uverjeni, da Port Arturja ni nikoli mogoče zavzeti.

Še bolj zanesljive, kot navedenih prič iz Port Arturja, so izpovedbe ruskih častnikov princea Radzivila in Kristofova, ki sta prispela dne 18. t. m. iz Port Arturja v Čifu. Prince Radzivil, ki je bil tudi v burški vojni, je prišel kot prenašalec depeš od generala Steslja h generalu Kuropatkinu, je pripovedoval, da so bile japonske izgube pri zadnjih naskokih na Port Artur naravnost grozovite. Okolica Port Arturja je nepregledno mrtvaško polje, kjer ti soči mrtvih trupel okužujejo zrak. Po njegovem mnenju ne bo Port Artur nikdar padel, dočim misli njegov spremljevalec, da se bo trdnjava držala najdalje en mesec. Nadalje je pripovedoval prince, da se sovražnika

borita z neprizanesljivo krutostjo. Na nobeni strani se ne gleda več na parlamentarne in bele zastave. General Steselj poziva posadko, naj se bori do zadnje kaplje krvi, ker od zdivjanih Japoncev ni pričakovati prizanesljivosti, temuž bi poklali vse, kar je živega, ako bi se jim posredilo priti v trdnjavo. General Steselj je svetoval 300 strežnicam, naj zapuste pravočasno nevarno trdnjavo, toda ženske so izjavile, da se dajo raje poklati, kakor da bi zapustile svoje mesto. Med obleganjem je baje padlo že tudi blizu 50 meščanov. — Splošni naskok na trdnjavo se pričakuje 20. tega m. (t. j. danes).

Baltiško brodovje.

Iz Petrograda se poroča, da je admiral Viren poslal caru brzojavko iz Čifuja z nujno prošnjo, naj se vožnja baltiškega brodovja počuri, ker je upanje, ako prispe to brodovje pravočasno, da napade skupno z brodovjem pri Port Arturju admiral Togo, da bodo imeli Rusi uspeh.

Vojni poročevalci v japonskem taboru.

Angleški vojni poročevalci so se od začetka vojne trudili, da bi glede laži in pretiravanj v prid Japoncem preklicali celo japonsko časopisje. Ker pa so nekateri angleški listi vendar nedavno priznali, da je pokazal Kuropatkin pri umikanju iz Liaojanga v Mukden strateške vrline, je Japonce zelo razdražilo ter kriče, da se je angleško časopisje zarotilo proti Japoncem, da tako poročanje Japonci škoduje. Z angleškimi poročevalci so začeli postopati osorno in nezaupno.

Posl. dr. Pacák o položaju.

Praga, 19. septembra. V Hotelu je imel pretečeno nedeljo predsednik češkega kluba, posl. dr. Pacák, politični shod ter je razpravjal o položaju. Izjavil je med drugim: Danes stojimo in ostanemo na stališču, ki smo si ga določili meseca junija, t. j. vztrajati v najostrejšem boju proti sedanji vladi in sedanjemu vladnemu sistemu. Glede dr. Körberjevega potovanja v Galicijo je govornik konstatoval, da si je dr. Körber s svojimi govori položaj še poslabšal, ako se sploh še da poslabšati.

Izjava maloruskih poslancev na Gališkem.

Lviv, 19. septembra. Maloruski deželni poslanci, ki so lani zapustili gališki deželni zbor, odložili pozneje tudi svoje mandate, a so bili letos zopet izvoljeni, vstopijo sedaj v deželni zbor, podajo pa utemeljeno izjavo ter takoj obnove svoj lanski predlog glede ustavitve maloruske gimnazije v Stanislavu, zaradi česar

so bili lani primorani zapustiti deželni zbor.

Ruski car srbskemu kralju.

Belgrad, 19. septembra. Car Nikolaj je povodom kronanja kralju Petru poslal ljubeznivo pismo, v katerem naglašala zaslugе sedanje dinastije za Srbijo ter izražala simpatije Rusije za bratski srbski narod. — S tem so pač najbolj ovržene škodljive nemške laži, da v Petrogradu Srbijo in novo dinastijo prezirajo.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 19. septembra. Grške čete, nad 100 mož broječe so prestopile turške meje ter so sedaj v monastirskem vilajetu. Turški poslanik v Atenah je svojo vlado opozoril na to, še preden so čete prestopile mejo. Turška vlada je zaradi tega ponovila svoje pritožbe pri grški vladi. Nastopanje grških čet, ki delujejo seveda proti Bolgarom, bo zbudilo tudi bolgarske čete, ki so zadnje čase mirovale, k novi akciji.

Carigrad, 19. septembra. Ker so prišli v Prizrend trije novi turški bataljoni, so se uporni Albani umaknili iz mesta.

Črnogora ob rojstvu italijanskega prestolonaslednika.

Cetinje, 19. septembra. Vest o rojstvu prestolonaslednika v Italiji je zbudila veliko veselje po celi deželi. Takoj se je zbrala velika množica ljudstva, šla z godbo na delu pred kuežji dvorec in italijanske poslanike ter navdušeno klicala. Še isto dopoldne se je obhajala zahvalna maša, kateri sta prisostvovala tudi knez in kneгинja. Izstrelilo se je 21 strelcev iz topov v znak velikega veselja cele dežele, da je Črnogorka rodila Italiji bodočega kralja.

Konec štrajka v Italiji.

Rim 19. septembra. Minister Giolitti je napravil pravcati čudež. Spregovoril je le par besed, in generalni štrajk, ki je grozil nakopati celi deželi ogromno gorja, je ustavljen, delavci so se povrnil v svoja podjetja. To naj bi si vzeli odločilni faktorji tudi v drugih državah za zgled. Ministrski predsednik Giolitti je namreč obljubil socialističnemu poslancu Labrioli, da ne bo nikoli pustil oboroženi sili poseči med delodajalce in delojemalce ter obžaluje zadnje dogodke. Takoj nato je organizovano delavstvo končalo štrajk.

Ločitev med državo in cerkvijo na Francoskem.

Pariz, 19. septembra. Ministrski predsednik Combes je izjavil, da se ločitev cerkve od države najbolje izvesti na podlagi Briandovega zakonskega načrta. Briand je socialistički poslanec, ki je tozadevni zakon izdelal s svojo frakcijo ter ga tudi utemeljeval v zbornici. Njegov načrt naglašal, da ni dovolj, le razglasiti, da je država lo-

čena od cerkve, ali kvečjemu še formalno odpraviti budget, konkordat in poslanstvo pri Vatikanu, temuž razmerje cerkve in države se mora ravno na temelju ločitve in obojestranske neodvisnosti urediti pozitivno in splošno, t. j. na temelju splošnega prava se mora ustvariti verski in cerkveni zakon, neke vrste versko policijski zakon. Celi zakon je razdeljen v pet oddelkov. V prvem oddelku razpravlja o načelu svobode glede vere in vesti. Republika zajamči prosto izvrševanje vsakršnih veroizpovedanj, a ne podpira nobene vere ter tudi ne da brezplačnih prostorov ne za verske obrede ne za verske služabnike. V drugem oddelku u nasčeva zakone in naredbe, ki so z novim zakonom odpravljene, tako n. pr. konkordat in vse izdatke za verske namene. Cerkev, župnišča sinagoge, protestanske cerkve itd., ki jih je država dala cerkvenim občinam in verskim korporacijam, se vzamejo pol leta, ko stopi ta zakon v veljavo, zopet nazaj. Vsi cerkveni uslužbenci vseh veroizpovedanj, škofje, prelati, župniki, kaplani itd., ki so nad 40 let stari ter služijo že 20 let, dobe dosmrtno pokojnino, ki pa ne sme presegati letnih 1200 frankov. — V tretjem oddelku se razpravlja o lastninski pravici do cerkvenih poslopj in v kake namene se naj oddajo v najem. — V četrtem oddelku se določa, da so korporacije, ki se bodo pečale po odpravi konkardata z verskimi zadevami, podvržene društvenemu zakonu, kakoli bodo smele imeti dohodkov in da bodo morale plačevati dohodninski in vse druge predpisane davke. — Peti oddelek govori o policiji bogočastja. Verski sestanki, bodisi v cerkvah ali kje drugje, so podvrženi predpisom o zborovanju sploh. Verska poslopja se ne smejo rabiti za politične shode. Potem se določajo kazni za motenje verskih obredov, pa tudi duhovnik, ki v izvrševanju svoje službe (v cerkvi, na prižnici itd.) napada ali sramoti vlado in njene zakonite naprave, plača do 3000 gld. globe ter pride dol 1 leta v ječo.

Skupščina „Zveze slov. pevskih društev“.

(Dalje.)

Predavanje prof. M. Hubada.

Burno aklamiran je nastopil nato koncertni vodja g. prof. M. Hubad s svojim predavanjem »O pospeševanju zveznega namena«. Njegovo predavanje je bilo res strokovno in uzorno. Ker pride skoraj gotovo v celoti potemtudi v javnost, kakor so to želeli vsi skupščinarji, omeniti hočemo za danes le nekatere glavne misli. Govornik je poudarjal, da bo »Zveza« zdrava ter dobro delovala, ako bodo zdrava in delavna posamezna pevška društva. Več je društev, ki že sedaj vrlo in častno izpolnjujejo svojo dolžnost ter pridno nastopajo tudi za dobrodelne namene. Posebno velja takšna hvala za pevška društva po mestih, dočim jih bo v

manjših krajih treba ravno po »Zvezi« povzdigniti in pobuditi. Nadalje je naglašal, da so posebno sledeti trije pogoji potrebni za obstoj dobrih pevskih društev: dobri pevci, dobri vodje in dobre sklade. Vseko teh točk je potem govornik temeljito razlagal ter navajal sredstva za doseg pravih ciljev, posebno z ozirom na projektovano veliko vseslovensko pevsko slavnost, ki bi se naj vršila v kakih štirih letih in pri kateri bi nastopila vsa pevška društva, ki so pri Zvezi, oziroma isti še prirastejo. Skupni nastop mora takrat ves narod navdušiti, nasprotnikom pa imponovati. V svrhu enotnosti bi bilo potrebno, da bi se v Ljubljani omoval nekaj dnevi tečaj za vodje pevskih društev. Že sedaj pa se naj določi vsako leto kakih pet skladb za moške zborove in po tri za mešane zborove kot predpriprava za imenovano slavnost. Predavatelj je tudi nasvetoval več primernih skladb v tozadevno izbero ter izjavil, da je pripravljen izdati navodila za izbrane sklade. — G. profesor Štritof se je govorniku v imenu skupščine in uprave »G. M.« srčno zahvalil za izborni pouk poudarjal, da je g. Hubad pouzdigl slovensko pesem in »Glasbeno Matice«. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) — V debati, ki je sledila predavanju, je nasvetoval gosp. dr. Schwab (Celje), naj bi se v omenjeni namen sprejelo že štiri pesmi iz programa koncerta ta večer, ker bo to za pevovodje dobra predšola. G. Hubad pritrdjuje glede treh skladb, pesem »Povejte, ve planine« pa se mu zdi za zunanja društva pretežavna. G. dr. Tuma (Gorica) nasvetoje, naj se izbiranje 5 moških in 3 mešanih zborov prepusti gosp. koncertnemu vodji Hubadu, nadalje bi se naj današnje predavanje g. Hubada ali litografovalo ter razposlalo pevkim društvom ali pa se objavilo v podlistkih slovenskih časnikov. Končno sproži g. dr. Tuma še denarno vprašanje pri prireditvi nameravanega velikega koncerta ter nasvetoje, naj bi si društva nabirala fond po članarini ali pa bi naj vsako društvo v ta namen priredilo po en koncert. Vsi trije predlogi so bili sprejeti, oziroma se obljubi, da se bo vodstvo o njih temeljito posvetovalo.

Kdaj in kje bo prihodnja skupščina.

G. Maslec (Trst) je predlagal Trst za bodočo redno skupščino Zaveze, ker je tam največ pevkih društev po okolici.

G. dr. Tuma se je izjavil proti temu, ker je Zveza še premlado društvo, ter je za podrejena društva najbolje, da pridejo njih zastopniki tja učit se, kjer je g. Hubad. Sprejet je bil predlog, da bo prihodnja skupščina zopet v Ljubljani, a odbora se prepušča, da določi čas.

Določitev letnega prispevka.

Kot letna članarina za petje izvršujejo člani društev, ki so pri Zvezi, se je določilo za prihodnje leto zopet 40 h.

Volitev novega odbora.

Na predlog g. Cotiča (Trst), je bil za prihodnje leto z vzklikom izvoljen sledeči odbor: predsednik g. prof. A. Štritof, pevovodja g. Mat. Hubad, pevovodje namestnik g. Pavel Gorup; nadaljni odborniki, za Kranjsko gg.: dr. Ravnihar,

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

XVI.

(Dalje.)

Na domačem vrtu na Vrhniki je sedela gospa Regina in je potrpežljivo poslušala gostobesedno pripovedovanje trgovca Kričaja o malenkostnih dogodkih vsakdanjega življenja. Poslušala je s sklonjeno glavo ali slišala ni skoro ničesar, kajti njene misli so blodile v daljavi, in naposled je zapazil celo Kričaj, ki ni bil ravno preveč bistroviden, da njegovo pripovedovanje gospe Regine čisto nič ne zanima.

Trgovca Kričaj je bil pa zamerljiv človek in ko je uvidel, da ta dan s svojimi novicami ne doseže posebnega uspeha, je hotel gospo Regino kaznovati s tem, da se je pripravil na odhod. Tega bi seveda niti v sanjah ne bi mislil, da s svojim odhodom gospe Regini ustreže.

Kar sem vedel, sem Vam povedal, je rekel Kričaj in si potisnil lovski klobuk v čelo. O preiskavi zastan umora prijorja Celestina Vam bo pa vedel kaj več povedati Magajna, saj leta ves dan po vaseh, tolaži žene in otroke, deli podpore in obeta pomoč.

Gospa Regina je povzdignila glavo in s svojimi velikimi jasnimi očmi pogledala Kričaju naravnost v obraz.

— Kaj se Vam to ne zdi prav, kar dela Magajna, je vprašala resno, tako da je prišel Kričaj nekoliko v zadrego.

— No, prav je že, a čemu se toliko peha za druge ljudi. Lahko bi živel veselo in brezskrbno, užival življenje, tako pa živi kakor kak samotar in se podaja celo v nevarnosti.

— Lahko bi užival življenje! Seveda! Ali pa mislite, da je Magajna rezljan iz takega lesa kot Vi drugi? In kakor bi govorila sama s seboj skoro polglasno, je dostavila gospa Regina: Mož, ki ima dušo polno plemenitih misli, srce polno ljubezni do bližnjega, roke, ki so ustvarjene da delajo in da dele dobrote, tak mož nima časa in veselja za uživanje, ko vidi, da je njegov narod potreben tolažbe, poduka, zgledov in pomoči.

Tolsti Kričaj se je smehljaj, da prikrije svojo stisko, kajti besede gospe Regine so se mu zdele nespametne ali ugovarjati ni znal in se tudi ni upal.

— No, je končno rekel in segel gospe Regini v roke, vsak po svoje — jaz želim Magajni obilo sreče.

— Človek ima lahko jako mnogo sreče in vendar ni srečen, je šepetala gospa Regina za odhajajočim Kričajem in naslonila glavo ob steno lope, v kateri je sedela.

Tako je slonela dolgo časa in

igraje trgala cvetke, ki jih je držala v rokah. Njene trepalnice so težko, kakor bi bile utrujene od ljubezenskih sanj, zasenčile njene blesteče oči in njeni gosti lasje so v toplem svitu zahajajočega solnca izgledali kakor teman baržun.

Trdi moški koraki, prihajajoči od hiše, so gospo Regino vzbudili iz njenih sanj. Ozrla se je proti vходу in ugledala Antona Magajno.

— Molče sta si segla v roke in se molče pozdravila z očmi.

— Erazem in Strniša sta me iskala na mojem domu, a me nista dobila. Naročila sta, naj pridem k Vam in naj ju tu počakam.

— Erazem in Strniša? se je čudila gospa Regina. Jaz jih že dolgo nisem videla. Morda še prideta.

— Mislim, da bi morala že davno biti tu, saj sta bila že popoldne pri meni.

Oba sta umolknila in nekaj časa tiho sedela drug poleg drugega in nista zapazila, da se je delal že mrak in da so se na nebu pojavljale prve zvezde. Mimo vrta so se vračali ljudje od dela na poljih, časih se je v daljavi slišalo tudi petje ali veselo, brezskrbno vriskanje mladih ljudi.

— Kaj Vam je Magajna, je končno vprašala gospa Regina in položila svojo

roko na Magajno ramo. Vem, da so časi težki in da imate dela in skrb, ali kako, da Vas je to tako potrla?

— Motite se, gospa Regina, je odgovoril Magajna. Res, da je prišel čas velike sile in da ni več mogoče, odlasati z odločitvijo. Kmeti ki punt proti starodavnim krivicam je neizogiben. Vse je pripravljeno, ne le tod okrog Vrhnike, tudi daleč na okrog, po Notranjskem in po Dolenjskem, notri doli do Krškega in še onstran hrvatske meje. Kakšen bo izid, ni gotovo, ali to mi ne dela skrb in to me ni potrla.

Gospa Regina je sedaj slutila, kaj da je Magajni na sru, a sedaj ni imela moči, da bi pretrgala ta razgovor.

— Čez nekaj tednov, je nadaljeval Magajna, udari na dan plamen kmetkega ustanka in jaz pojdem v boj za pravico in za svobodo. Stara pravda bo naše geslo, zmaga ali smrt bo naše vodilo.

— Moja duša bo pri Vas in če bi molitve pomagale, bi ležala noč in dan na kolenih in molila za Vas in za zmago stare pravde.

— Vaša duša bo pri nas! In Vaše srce gospa Regina? Lejte, mož sem, ki išče žene! Ne blede ali poltene, nego žene, ki ima sveže ustne in zdravo kri. Njena ljubezen bi me vzpodbujala, bi krepila mojo voljo, podžigala moj po-

gum, povečevala mojo moč in mojo vztrajnost.

— Magajna —

— Gospa Regina, jaz Vas ljubim. Recite mi le eno samo besedico, samo to, da naj ne obupam, in vriskuje pojdem v boj in veselega srca tudi v smrt.

Gospa Regina je zatrepetala po vsem životu in zakrila za trenotek z rokama svoj obraz, potem pa se je obrnila k Magajni in rekla tiho a sigurno:

— Jaz Vas ljubim Anton Magajna, vroče in z vso strastjo svojega srca, že od prvega dneva, ko sva se sešla pred samostanom v Bistri!

— Regina! Samo to je vzkliknil Magajna potem pa se sklonil in poljubil roko gospe Regini

— Jaz Vas ljubim, Magajna, in da sem omožena, da sem neločljivo vezana na drugega moža, to le še povečuje mojo ljubezen do Vas. Tudi moje srce Vas bo spremljalo v boj za staro pravdo, ne samo moja duša.

— Torej si moja, Regina? Magajna je položil svojo roko okrog njenega pasa in je poskusil, jo priviti k sebi, a ona mu je branila in se rahlo odmaknila od njega.

— Slušaj, Magajna! Najprej ti moram povedati, kaj sem svojemu

Koemur, Lebar, Gotthart, Dra-
žil, Šebenik, Dekleva in
Armidi; nadalje 5 izvenljubskih
odbornikov, in sicer gg.: Srečko
Bartel (Trst), dr. Anton Schwab
(Celje), Zacherl (Ljubljana), Stan-
gel (Smihel) — Koroško in Mreina
(Gorica). Pregledovalca računov sta
gg. Rozman in Završan.
(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. septembra.

— Kranjski deželni zbor.

Dunajska »Montagsrevue« je vele
oficijozen list, o katerem se ve, da
tolmači vedno nazore ministrstva. Z
osmirom na to je zanimivo, kar pravi
o kranjskem deželni zboru. Med
drugim piše: »Vzlic žalostnim avspi-
cijam se je sklical deželni zbor, in
sicer zato, ker pridejo na dnevni
red važne stvari. Med njimi so
take, zaradi katerih bodo morali dr.
Šusteršič in njegovi pristaši dajati
račun prebivalstvu, če se te
stvari ne rešijo. Nenameravane
posledice z najoklerikalce že
v kratkem zadeti. Če nas vsa zna-
menja ne varajo, se pripravljaj spre-
memba glede postopanja jugo-
slovanskih strank v držav-
nem zboru, ki se bo morda tikala
tudi Slovencev.«

— Zadnje demonstracije

delajo nemškimi listom še vedno mnogo
preglavice in dan na dan pisarijo o njih
v vseh varijacijah ter že ne vedo, kako
bi napadali, grdili in zasramovali
slovenske visokošolce in ves slovenski
narod. Značilno pri tem je, kako ho-
čejo ti nemški listi slov. visokošolcem
odrekat satisfakcijsko zmožnost. Tu se
spozna pravo nemško figamostvo. Slo-
venski visokošolci so bili Karnijolci že
davno prej spravili v položaj, da bi si
bili morali poiskati zadoščenja, a
Karnijolci tega niso storili. Zaradi tega
so slov. visokošolci že davno prej od-
rekli Karnijolcem tako kot društvu ka-
kor tudi vsakemu posamezniku zmož-
nost, zahtevati in dati zadoščenje in to
je bil tudi vzrok, da so slov. visoko-
šolci proti tem žalostnim junakom upri-
zorili demonstracijo, s katero pa jim
niso storili nič žalega na telesu, nego
jih le zasmehovali in jim izrazili
svoje prezirjanje. In ti isti Karni-
jolci, ki so davno prej izgubili
zmožnost, zahtevati in dati satisfakcijo,
ki so na Dunaju dostikrat naglali
barabe proti slovenskim dijakom, ti
hočejo zdaj slov. dijakom dati nauke o
akademizmu obnašanju? To je res pre-
neumno! Karnijolcem se ni zgodilo dru-
zega, kakor da so jim slov. visokošolci
pokazali svoje zaničevanje in jim strgali
čepico, ki jo zdaj Janušovsky in Plantz
iščeta po Ljubljani. — Sedaj teče pre-
iskava zaradi poškodbe kadeta Mali-
tscha. Vsi aretovanci, štirje visokošolci

možu, in kaj hočem biti tebi. Poročila
sem se s svojim možem na željo in po
ukazu svojih staršev. Njemu sem go-
spodinja in žena. Ali to, kar je na
meni res moje, česar mi ne more nihče
vzeti in s čimur ne more nihče razpo-
lagati, moja duša, moja vest, moje
sree, moja čustva, vse to, kar je v
minljivem bitju višjega in plemenitej-
šega, vse to, kar vžiga v človeku lepe
misli in dobra čustva, to vse je tvoje,
Anton Magajna, tvoje od tistega dneva,
ko sva se prvič videla. Da, Magajna,
jaz sem tvoja, kakor bi bila tvoja ne-
vesta, morda pride dan, ko pozabim na
vse, prav na vse, ali zdaj ne govoriva
o tem, saj te čakajo velike in težke
naloge.

Gospa Regina je vstala in držeč
Magajna za roko, stopila iz lope na vrt.
— Regina! je dihnil Magajna.

Gospa Regina se je ustavila in
ko je Magajna razprostrl svoje roke, je
bilo konec njenemu premagovanju. Ihte
je padla na njegove prsi.

Staro drevo je razprostiralo nad
njima svoje vejerve in ju obilo s svojo
seno. V daljavi so izginjale konture
temnih gozdov. Vse je bilo tiho in
mimo, kakor da se je s to spomladan-
sko nočjo začela brezkončna večnost.
Nikjer ni bilo čutiti drugega živega
bitja od tega moža in te žene, ki sta
stala pod košatim drevesom in katerih
neskončno hrepenenje so razodevali
vroči strastni poljubi. (Dalje prih.)

in trije drugi dijaki, so še vedno v
preiskovalnem zaporu. Zaprt je tudi
visokošollec g. Vodeb, ki se je sam
javil, da je Malitschu v silobranu iz-
trgal sabljo iz rok. Tudi gosp. Lauš
je še vedno zaprt. Aretovan je bil, ker
ga je neka priča obdolžila, da
je Malitschu strgal sabljo.
a dasi se je g. Vodeb sam oglasil,
da je on to storil, ne g. Lavš, je
vendar g. Lavš še vedno v zaporu.
Ker o sodni preiskavi ni dovoljeno
pisati, zato se vzdržujemo za sedaj
vsake pripomnje, dasi bi vedeli mar-
sajk zanimivega povedati. Za to bo
čas pozneje in tedaj bomo nastopili
brezobzirno. Končno moramo še ome-
niti, da sta deželni predsednik
baron Hein in divizionar fml.
Chavanne res obiskala tepenega
kadeta Malitscha. Ko smo to vest sli-
šali, nismo mogli verjeti, da bi bila
istinita. A prepričali smo se, da je
resnična. Očividno je, da se je s
tem obiskom najavnomnenje
silno vplivalo v tem smislu,
da je Malitsch nedolžna
žrtev, da ni nikomur nič ža-
lega storil in bil brez po-
voda tepen, medtem ko je res-
nica, da je Malitsch surovo
žalil in peoval že itak raz-
burjeno množico. Toda tudi o
tem bo pozneje čas govoriti, kadar
bo namreč sodna obravnava končana.

— Koroški deželni zbor

je včeraj otvoril na običajni način de-
želni glavar grof Goëss. V svojem
nagovoru je naglašal, da je prebival-
stvo najbolj prizadeto vsled notranjega
miru, ker počiva delovanje državnega
zastopstva. Za koroške finance je
glavna težava v tem, ker je premalo
prebivalstva, a še med tem je le malo
premožnih. Zato je potrebna največja
varčnost. Nato je deželni predsednik
baron Hein pozdravil deželni zbor.
Ko so se izvolili razni odbori, se je
seja zaključila.

— Fran Podgornik

†. V
Rudolfovi bolnici na Dunaju je umrl
16. t. m. znani slovenski publicist g.
Fran Podgornik. Pokojnik je bil
rodom Gorican. Že kot dijak na Dunaju
se je bavil s političnimi problemi in je
v Poznikovem almanahu priobčil obširno
politično studijo. Bil je potem urednik
»Soče«, sodrudenik »Parlamentarjev« in
»Edinosti« ter je tudi sam izdal »Slo-
vanski svet« in »Slavisches Echo«. Pod-
gornik je bil velenadarjen moč čis-
tega značaja, ali vpliva na javnost si
ni mogel pridobiti, ker je bil preveč
fantast in je premalo računal z real-
nimi razmerami. Pokojnemu Podgorniku
je bilo v življenju vedno slabo postlano
in gotovo so materialne skrbi neugodno
vplivale na njegovo delovanje. Vzlic
vsemu pomanjkanju pa je Podgornik
tudi kot publicist ostal vedno sam sebi
zvest. Lahko bi si bil pri tem in onem
slovenskem listu ustanovil ugodno eksis-
tenco, a odpovedal se je rajši taki
eksistenci kot da bi bil pisal v smislu
dotičnega lista in drugače nego je bilo
njegovo prepričanje. Bodi značajnemu
možu prijazen spomin!

— Vegov spomenik.

Snoči
je imel osrednji odbor za napravo Ve-
govega spomenika v Ljubljani pod
predsedstvom svojega načelnika gosp.
polkovnika Lukana pl. Savenburga v
dež. dvorec sejo, na kateri se je pe-
svetoval, ali naj se sprejme Zajčev
projekt ali naj se razpiše konkurenca.
Po daljši razpravi je odbor sklenil, da
se za sedaj še ne odloči niti za Zajčev
projekt niti za razpis konkurence, nego
da sporoči dež. vladi, da odbor v obče
odobruje Zajčev projekt, dasi se morajo
na njem izvršiti neke premembe, a da
bi se projekt s stroški 72.000 kron le
tedaj dal izvršiti, če bi vsi merodajni
faktorji v najkrajšem času zagotovili
svoje prispevke.

— Sokol in čitalnica v

Šiški vrtila sta včeraj na Kozler-
jevem prtu lepo narodno slavnost s
sodelovanjem tukajšnje vojaške godbe,
le žal, da ni bila vsled hladnega vre-
menja udeležba tako mnogobrojna kot
druga leta. Šišenski Sokol je nastopil
z vrsto 10 telovadcev na drugo, ki
so dobro izvršili svojo dolžnost. Iz-
vajali so začetniki preproste vaje,
boljši telovadci pa se vepeli do mi-
nih kolebnih in precej napornih teznih
sestav. Posebno oni Sokoli, ki dve
leti, odkar obstoji Sokol v Šiški, vs-
trajno in nepretrgoma se trudijo v
telovadnici, so pokazali lep napredek,
precejšnjo moč, gibčnost in eleganco.
— 12 dečkov je izvedlo 4 vaje s pa-
licami brez štetja in brez godbe prav
dobro, osobito ker so gibe hitro iz-
vedli. Z posebno iskrostjo in okret-
nostjo so pa izvršili 5 lepih skupin,
ki jih je izvajal naraščaj ljubljanski
ob vsesokolskem zletu. Telovadba je

zelo ugajala, in društvo, ki je včeraj
polagalo javnosti račun o svojem delu,
je dokazalo, da je v Šiški dober Sokol.
16 pevcev šišenske čitalnice je po-
hvalno zapelo vaporedno točko, 3 lepe
skladbe. Marljivo gospice so skrbele
za boljši gmetni uspeh društev in
prodajale listke v pokritje stroškov
za telovadno orodje šišenskega So-
kola. Vojaška godba je cel čas prav
prijudno igrala. Na večer se je zaple-
salo in zaigal umetni ogenj. Slav-
nosti so se udeležili Sokoli iz Ljub-
ljane in Rožne doline ter deputacija
pevskega društva Lira iz Kamnika.
— Čast voditeljem in vsem, ki so se
trudili in sodelovali za slavnost.

D.

— Otvoritev sadne raz-

stave v Radovljici na Gorenj-
skem. V soboto 17. t. m. se je na
slovesen način vršila otvoritev sadne
razstave v Radovljici. Točno ob
pol enajsti uri dopoldne so do-
speli na lice mesta deželni predsednik
baron Hein s gospo soprogo, deželni
glavar Oton pl. Detela, župan ljub-
ljanskega Iv. Hribar, c. kr. okrajni
glavar radovljiški Oton pl. Detela,
dvorni svetnik Dralka, ter drugodo-
stojanstveniki ter več odličnih dam.
Na čelu razstave so jih pričakovali
zastopniki uradov, šolstva, duhov-
ščine, občin in mnogo odličnega ob-
šinstva. Na to je bil slovesen vhod
v razstavno krasno ozaljšano poslopje.
Potem, ko je deželni predsednik
pozdravil razne udeležnike sloves-
nosti ter jih odlikoval z nagovorom,
stopil je okrajni glavar ter častni
predsednik razstave pl. Detela na
vzvišen prostor pred piramido z do-
pranim kipom Nj. Velik. cesarja ter
v jedrnatem govoru najprej v lepi
slovesščini in potem v nemškem je-
ziku opisal začetek razstavne misli
in razvoj trudopolnega delovanja do
izvršitve razstave. Jedro glavarjevega
govora je bilo približno tole: »Ko je
letos pomladi tako bujno cvetela vsa
naša sadonosa dežela, sprožila se
je v Radovljici lepa misel, da bi se
naj priredila na Gorenjskem sadna
razstava. Nekateri možje so vzeli
delo v roke in je privedli srečno
tako daleč, da je bila razstava zago-
tovljena. Ali ker so se v odboru za
prireditve razstave pojavila nekatera
nesoglasja, kar se peč mnogokrat
pripeti, dala je razstavi svoje pokro-
viteljstvo c. kr. kmetijska družba in
slavni deželni odbor je odposlal dež.
potom učitelja g. Gombača, da vodi
nadalje strokovna dela. Uspeh skup-
nega delovanja pa je, da imamo pred
sebo sadno razstavo, kakršne še ni
videla naša Gorenjska in kateri mora
dati svoje priznanje vsak, kakor tudi
neutrdujivemu in poštvovalnemu
delovanju osnovalega odbora. Če-
ravno so nam v teku poletja razne
elementarne nezgode uničile tudi na
sadiju marsikatero lepe nade, vendar
kaže ta razstava, da rodi naša lepa
domovina toliko krasnega sadja, da
moramo biti iznenadeni. In ravno ta
razvoj sadjereje nam iznova priča,
da je mogoče mirno napredovati le v
državi, v kateri vlada tako ljudomili
vladar kot je naš presviti sesar, kate-
rega Bog živi! Glavarjevemu govoru
je sledil gromovit živjo! na cesarja
in je zadonela cesarska himna. Go-
voru g. okr. glavarja sta sledila
krasna govora g. deželnega glavarja
in strokovnega vodje g. Gombača o
bistvu razstave in pomenu sadjereje,
na kar je deželni predsednik baron
Hein v kratkem in stvarnem govoru
otvoril razstavo in se je pričel ogled
iste. Dež. predsednik se je mudil v
razstavi dež. poldrugo uro in se je
izrazil o isti nad vse laskavo. Čudil
se je krasnemu sadiju, katerega ima
dežela Kranjska, in je ponovno po-
hvalil trudaljubivo delovanje osno-
valnega odbora razstave ter raznih
drugih na razstavi sodelujočih fak-
torjev. Isto tako laskavo so se izra-
zili o razstavi g. dež. glavar, župan
Hribar, drž. poslanec Pogačnik in
drugi. Obisk občinstva v razstavi v
soboto popoldne in v nedeljo je bil
v primeri z okoliščinami in hladnim
vremenom prav lep. Razstavo je ob-
iskalo v prvih dveh dneh nad 500
gostov iz cele Kranjske. Na razstavo
je že do otvoritve poslalo svoje sadje,
sadne pižade, stroje, vrtno žice in
drugo nad 100 razstavljalcev. Sadnih
vrst je razstavljenih več nego 100.
Posebno se je odlikovala s svojim
lepisadjem Notranjska, osobito Vrh-
nika in Idrija, pa Logatec. Določila
so se tudi že prva odlikovanja in je
bilo odlikovanih 62 razstavljalcev,
med njimi 6 s prvim častnim daril-
lom. Drugo odlikovanje se bo vršilo
prihodnjo soboto. Sadjarji, ki želé
razstaviti, naj pošljejo svoje prideleke
prej ko mogoče. Istotako naj nikdo,
ki količak more, ne zamudi prilike,
da si ogleda to lepo sadno razstavo.

— Deželno učiteljsko dru-

štvo za grofovino Goriško-
Gradiščansko priredi dne 21. sep-
tembra ob 3. pop. izvanredni shod po
§ 2. za vse učiteljstvo javnih ljudskih
in meščanskih šol goriško-gradiščanske
grofovine. Shod bo v gledališki dvo-
rani v Gorici. Razpravljalo se bo o
gmetnem učiteljskem stanju v deželi in
o novem zakonskem načrtu, ki se pre-
dloži dež. zboru goriškemu.
— Izpred sodišča. Kazen-
ske obravnave pri tukajšnjem dežel-
nem sodišču: 1) Angelo Moriconi,
italijanski delavec v Bohinjski Beli
je pred dvema leti, ko se je gradil
Simplon — predor, kot tamošnji de-
lavec osepil neko Rezo Brun za
hlače in srajco v vrednosti 25 kron.
Tudi v Bohinjski Beli je osepil
razne stranke na hrani, pižadi in
raznoterem blagu za skupno svoto
139 K 98 h in nato skrivaj pobegn-
il. Obsojen je bil zaradi hudodel-
stva goljufije na 3 mesece s postom
poostrene ječe in v istiranje iz av-
strijskih čezla. — 2) Ivana Kožuh
je bila obsojena 2 meseca težke, s
postom poostrene ječe, ker je bran-
jevki Franciški Pečar v Zadvoru iz-
maknila 80 K. — 3) Jožefa Ger-
mitseh, rojena v Trbižu, natakarica,
je vzela Emiliji Tolazzi jopico vredno
24 K, v hotelu Greizer, kjer je no-
čila, se je pa vpisala pod napačnim
imenom Marta Waldmeister. Ker je
bila mlada, šele 18 let stara obto-
ženka zaradi hudodelstva tatvine že
enkrat obsojena, je bila
obsojena na 6 mesecev težke ječe.
— Ustavljena preiskava.
Uvodna preiskava zoper Janeza Pete-
lina iz Notranje gorice se je ustavila
in sicer zaradi hudodelstva tatvine v
škodo J. Kržiča.
— Tat-skakač. Včeraj ob pol
12. dopoldne je prišel po nekem opra-
vilu Rudolf Prašnikar, krojaški mojster
iz Kranja, v sv. Jakoba župnišče h
kaplanu Francetu Ferjančiču. Ko je
izkušal odpreti vrata, ki peljejo s stop-
njice na hodnik, je prišel iz sobe mesto
kaplana brezposelni knjigoveški pomoč-
nik Henrik Jerman roj. 1. 1883 v Ljub-
ljani in pristojen na Homec, kateri
krojaču ni hotel odpreti vrat. »Mal se
pritisne gor, mal dol, pa se odpro
vrata«, je rekel Jerman krojaču. Ta pa
ni poizkušal gor, pač pa je šel sam po
stopnicah dol in poklical domačine, češ,
da je v prvem nadstropju »kaplan z
brkami«. »Brkasti kaplan« je bil med
tem že skočil iz prvega nadstropja s
hodnika na dvorišče in odnesel Ferjan-
čiču svilnat dežnik. Tekel je po Rožnih
ulicah in sv. Jakoba trga na Stari trg
v hišo št. 5 in se tam v podstrešju
skril, krojač in drugi ljudje pa odhiteli
za njim. Tudi v ti hiši je bil skočil
precej visoko s stopnje, kjer so ga
prihili in držali toliko časa, da je pri-
šel nadstražnik Ažman in ga aretirat.
Pri Jermanu se je dobilo več ponare-
jenih spričeval. Tudi se je dognalo, da
je Jerman ukradel gosp. Ivanki Mun-
dovi, učenki višje dekliške šole, dne
16. t. m. iz vrtnice utice knjigo »Töch-
ter-Album«, o koji tatvini smo že poro-
čali, in jo hotel prodati knjigovezni-
škemu pomočniku F. za 20 v., toda ta
mu je knjigo vzel in jo prinesel, ko je
zaznal čigava je, lastnici nazaj. Jerman,
ki je pred kratkim prišel iz luknje, je
nepopoljšljiv in delomržen. Ker ga je
pa zaradi tega njegova mati, ki je obče
spoštovana in poštena, od doma spo-
dila, je hotel iti v »fremd« in si je v
to svrhu hotel preskrbeti denar. Jerman
je sumljiv tudi neke druge velike tat-
vine, ki se je izvršila 1. 1901.

— Težka telesna poškodba.
Včeraj popoldne sta se sešla v Sem-
rajevci branjarji na Martinovi cesti
28letni stolarski pomočnik Filip Ivan
Naglič in delavec Franc Frakelj in se
kmalu sprla. Semraj je napravil pre-
piru konec s tem, da je oba vrgel na
cesto. Tudi zunaj sta se nekaj časa
prepirala in končno je potegnil Naglič
nož in zadel Fraklja po obrazu tako
močno, da ga je težko telesno poško-
doval. Fraklja so prepeljali z rešilnim
vozom v deželno bolnico, Nagliča pa v
zapor.

— S samokresom je danes
ponoči ustrelil v Zvezdi bivši stavbni
risar Kajetan Plevnik, ki je nekoliko
slaboumen in fantazira, da ga ljudje
vedno zasledujejo in da je bil ob času
strela napaden. Plevniku se je odvzel
samokres in ga bodo najbrže oddali na
opazovalni odelek. Siromak je bil pred
leti zelo pametnega in solidnega živ-
ljenja. Plevnik si domišlja, da mu
mrliči skozi zid z raznimi stroji, katere
je že popravljaj, brizgajo v usta urin
in slino.
— Surovost. Delavec Fran
Zupan iz Črnuč je na koncu Metel
kovih ulic v pijanosti oblezel na
cesti in zaspal. 10letni Ivan Renier
je porabil to priliko in je pijanec
Zupanu natlačil v usta peska in
konjskih odpadkov. Ko bi se Zupan
ne bil pravočasno zavedel, bi se bil
še zadušil.
— Vojaški begun. Vincencij
Štrukelj, prostak c. m. kr. 17. pešpolka,
roj. v Ljubljani je predvčeršnjim od
svojega polka v Celovcu pobegnil.
— Vlom. Dne 17. t. m. je do-
sedaj neznan ciganska tolpa vlomila
pri branjevki Jožefi Kandarejevi iz
Klviš in ji pokradla 120 K denarja,
kos sladkorja in nekaj slanin.

— Z voza padel je včeraj
Kanev hišpase Fran Močnik. Peljal
je po Karlovski cesti opeko in dirjal
s konji po cesti. Ker je bil nekoliko
vinjen, je omahnil in padel z voza
ter se na obrazu poškodoval.

— Tatvina. Danes ponoči so
bili v Kolodvorskih ulicah Mariji Kar-
linovi iz Gorenje vasi št. 18 ukradeni
med spanjem čizmi. Tat je neznan.

— Delavsko gibanje. Včeraj se
je z južnega kolodvora odpeljalo v
Ameriko 12 Slovencev in 19 Hrvatov,
nazaj je pa prišlo 9 Hrvatov. Iz
Hrušice je šlo v Reko 12 Hrvatov.

— Izgubljene in najdene
reči. G. Jožef Sadej je izgubil ni-
kljasto remontoir uro s srebrno so-
kolsko verižico in obeskom, vredno
18 K. — Hlapec Ignacij Zaman je
izgubil listino z vsebino 6 K. —
Gimnazijec Fran Škof je izgubil sre-
brno remontoir uro z nikljasto veri-
žico, vredno 12 K. — Neža Janko-
lejeva je našla večjo svoto denarja.

— Poljska tatvina. K tej
naši včerajšnji notici, v kateri se po-
roča, da je stražnik ustavil delavko J.
P. na Zaloški cesti št. 15 z vrečo krom-
pirja, nas prosi gdč. Ivana Potočnik, ki
tudi slučajno stanuje v omenjeni hiši,
konstatovati, da se njeno ime ne za-
menja z dotično sumljivo žensko.

— Brzoparnik »La Lor-
raine« je 10. septembra iz Havra
odplul in 16. septembra srečno v
Newyork dospel. Vozil je 6 dni 11 ur.
Zastop potovalca pisarna Ed. Šmarda
v Ljubljani.

* Najnovejše vesti.

Znani
Mirbach je poslal svojim prijateljem
obširno opravičilo, ki je pa sestavljeno
kaj nejasno.

— Dvorni operni pevec Gre-
der, ki so o njegovem imetju otvorili
konkurz, je odgovoril v Brazilijo, kjer
namerava nastopati v koncertih. V pismu,
ki ga je zapustil, piše, da so ga dru-
žinske razmere prisilile do bega.

— Pismo izginilo. Šaškemu
prestonasledniku je izginilo pismo, ki
ga je pisala bivša princeznja Lujiza
svojim otrokom. Pismo je po indiskre-
tici došlo v uredništvo lista »Dresd.
Beobachter«, ki ga je ponatisnilo. Te
dni pa je prišla četa 15 policistov v
uredništvo in pismo zaplenila.

— Štrajk v Marzelju. Zaradi
štrajka, ki traja sedaj že dober mesec,
ima marzelsko brodarstvo na izvozu
150.000 ton, na uvozu pa 250.000 ton
izgube. Povrh izgube družbe tudi čez
milijon frankov državne podpore. Carina
je vrgla 3 milijone frankov manj nego
lani osorej.

— Nesreča na železnici.
Med Aradom in Temesvarom je padel
osebni vlak s 14 m visokega nasipa,
ker je večdnevno deževje nasip izpod-
kopalo. Dve osebi sta bili ubiti, osem
pa je ranjenih.

— 31 ribičev je utonilo z
neko ladjo blizu Hamburga povodom
neviht zadnjih dni.

— Spomenik L. Kossuthu so
odkrili v Oroshazi. Slavnostni govor je
imel posl. Fr. Kossuth.

Telefonska in brzojavna poročila.

Hrastnik 20. septembra. Do-
poldne je volilo 361 volilcev.
Soc. demokratični agitatorji so za-
stavili ceste, trgajo volilecne listke
in jih ponarejajo.

Celje 20. septembra. Z vseh
strani prihajajo poročila o kolo-
salni in nad vse nasilni agitaciji
socialnih demokratov, katere pod-
pirajo Nemci in nemškutarji.
Zmaga slovenskega kandidata se
smatra vzlic temu zagotovljena.

Belgrad 20. septembra. Danes
je bila ustanovljena jugoslo-
vanska umetniška zveza,
kateri bo centrala v Belgradu.
Zveza izda umetniški in književni
almanah. Kralj nakupi za 45.000 di-
narjev umetnin. Danes je dospel
sam črnogorski prestolonaslednik
Danilo in bil navdušeno sprejet.
Po prihodu so bile kraljevske
insignije slovesno prenešene v
glavno cerkev, na kar je imela
akademija slavnostno sejo in je
bil odprt mestni muzej.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 20. septembra. Iz
poročila generala Kuropatkina na
carja izhaja, da do včerajšnjega
dne ni bilo nikjer čutiti, da skuša
japonska armada prodreti proti
severu.

London 20. septembra. Ja-
ponci so popravili železnico južno
od Ljaojanga in že otvoril redni
promet.

Da se odstrani telesno zaprtje, okrepi želodec in pospeši prebavljanje, — priporočajo znameniti profesorji medicine železodeno tinkturo lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti. 3-15 Zunanja naročila po povzetju 1904

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 19. septembra 1904.

Naležbeni papirji.

Denar Blago

4% majeva renta 99:40 99:60

4 1/2% srebrna renta 100:15 100:35

4% avstr. krona renta 99:40 99:60

4% „zлата“ 119:35 119:55

4% ogrska krona 97:15 97:35

4% „zлата“ 118:75 118:95

4% posojilo dežele Kranjske 99:50 101:—

4 1/2% posojilo mesta Spiljet 100:25 101:25

4 1/2% bos. here. žel. pos. 1902 100:— 100:—

4 1/2% češka dež. banka k. o. 99:60 100:—

4% „z. o.“ 99:60 99:90

4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b. 101:50 102:50

4 1/2% pešt. kom. k. o. z. 106:85 107:85

4 1/2% zst. pisma Innerst. hr. 100:50 101:50

4 1/2% „z. o.“ 100:75 101:75

4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. 100:15 101:15

4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr. 100:— 101:—

4 1/2% obl. češke ind. banke 100:75 101:75

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. 98:50

4% prior. dol. žel. 99:10 100:10

3 1/2% juž. žel. kup. 1. 1/2. 307:— 309:—

4 1/2% avst. pos. za žel. p. o. 101:10 102:10

Srečke.

Srečke od 1. 1854. 183:75 185:75

„1860“ 262:— 266:—

„1864“ 161:50 163:50

„tiske“ 309:— 319:—

„zem. kred. I. emisije“ 297:— 307:—

„II.“ 269:— 275:—

„ogr. hip. banke“ 92:— 96:50

„srbske a frs. 100“ 134:50 135:50

„turske“ 21:— 22:—

Basilika 464:— 474:—

Kreditne 78:— 83:—

Inomoške 84:— 88:—

Krakovske 67:— 72:—

Ljubljanske 54:— 56:—

Avst. rud. križa 29:25 30:25

Ogr. 66:— 71:—

Rudolfove 77:— 81:—

Salcburske 517:— 527:—

Dunajske kom.

Delnice.

Južne železnice 87:25 88:25

Državne železnice 648:25 649:25

Avstr.-ogrsko bančne delnice 1614:— 1624:—

Avstr. kreditne banke 658:50 659:50

Ogrske 768:— 767:—

Živnostenske 248:50 249:50

Premogopok v Mostu (Brüx) 658:— 664:—

Alpinske motan 479:— 480:—

Praske žel. ind. dr. 2446:— 2458:—

Rima-Murányi 518:75 519:75

Trbovlske prem. družbe 315:50 318:—

Avstr. orožne tovr. družbe 478:— 482:—

Češke sladkorne družbe 171:— 173:—

Valute.

C. kr. cekin 11:35 11:40

20 franki 19:03 19:05

20 marke 23:46 23:54

Sovereigns 23:94 24:—

Marke 117:35 117:55

Laški bankovci 94:95 95:15

Rublji 2:53 2:54

Dolarji 4:84 5:—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. septembra 1904.

Termin.

Pšenica za oktober za 50 kg K 10:27

„maj“ 50 „ 10:65

Rž „oktober 1904“ 50 „ 7:64

Koruza „maj“ 50 „ 7:19

Oves „oktober“ 50 „ 6:92

Ekstiv.

5 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm

Sept. Čas opazovanja Stanja barometra v mm Temperatura v °C Vetrovi Nebo

19. 9. zv. 741.2 4.5 sr svzhod oblačno

20. 7. zv. 740.0 6.1 sl. jug oblačno

2. pop. 739.2 11.0 srjvzhod sk. oblač.

Srednja včerašnja temperatura: 6.4°, normale: 14.3°. — Padavina v mm 0.0.

Minka Bloudek roj. Lapajno

naznanja v svojem in v imenu svojih otrok in sorodnikov, da je njen iskreno ljubljani soprog, gosp. od

Jaroslav Bloudek

c. kr. višji rudniški oskrbnik

danes v starosti 43 let, nagloma umri.

Pogreb nepozabnega, dobrega soproga in očeta bo v sredo, dne 21. septembra 1904 v Mostu na Češkem.

Rajnik se priporoča v blag spomin.

Most, 19. septembra 1904.

Išče se

blagajničarka

za špecerijsko trgovino v Ljubljani.

Ponudbe pod „Blagajničarka 500“ poste restante, Ljubljana. 2726-1

Ključavničarskega 2723-1 pomočnika

sprejme takoj za stalno ključavničarski mojster Ivan Rebek v Celju. — Ponudnik mora biti vešč posebnosti v izdelovanju in popravljanju različnih tehtnic. Plača po dogovoru.

Šivilja

Lina Blaj

(naslednica Avg. Slapničar)

se vlijudno priporoča 2652-4

vsem cenjenim gospem za žensko krojaško delo.

Mestni trg št. 19, II. nadstr.

Kupujte naravnost od izdelovalca!

Najpopolnejše 2724-1

kilne pasove

za dimeljno in popkovo kilo, suspenzorije, dobro prilagojene se, trebušne pasove, nogovice in po-voje za krtačo (krčno žilo), držalce in ortopedijske zravnalce za skrivljeno hrbtenico. Umetni deli telesa in bandaže vseh vrst.

Edina solidna izdelovalnica Bohuslav Pecka

bandažist in ortopedist v Pragi Jungmanova trda 34 n.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Lince, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osonbi vlak v Podart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brezene, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (Ljubljana-Lince-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJE. Osonbi vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osonbi vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Lince, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Lince-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejevice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Brezene, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabel. — Ob 8. uri 30 m zvečer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov, Hebe, Plzna, Budejevice, Lince, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomost in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči osonbi vlak s Trbiža ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osonbi vlak z Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer, Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

2585-7

Učne knjige za vse,

srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah

pisalne in risalne kakor tudi druge

šolske potrebščine

v najboljši kakovosti in po zmernih cenah

priporoča

L. Schwentner

v Ljubljani.

Dvorski trg 3.

od 1. novembra dalje

Prešernove ulice 3.

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217,694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324,623.17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko narodno upravo.

Vsa poljsanja daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

3-108

Zavarne poslopa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah

Škoda cenjuje takoj in najkulantneje

Uživa najboljši sloves, koder postuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno

podpore v narodne in občnkoristne namene.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne.“

Gospodična

izprašana iz francoščine in za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, želi privatno poučevati.

Natančneje: Rimska cesta 13.

Notarski kandidat

s prakso, želi službo premeniti.

Naslov pove upravnistvo „Sloven-skega Naroda“.

7202-1

Dijaki

se sprejmejo pri boljši družini na stanovanje in hrano pod zmernimi pogoji.

Ljubljana, Glavni trg št. 25

I. nadstropje. 2722-1

Grenčica

„Florian“

in likér 5-214

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

Išče se

prodajalec

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter dober računar.

Oni z izpričevali imajo prednost.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

2690-2

Naznanilo.

Naznamim, da moj oskrbnik, pri Sv. Ani

2713-2

gosp. Henrik Skreta

zapusti mojo službo in da je njemu dano pooblastilo ugasnilo.

Sv. Ana, 16. septembra 1904.

Baron Friderik Born.

Pijte

Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

Upisovanje v gremijsko trgovsko šolo

se vrši 22., 23. in 24. septembra od

3.—5. ure popoldne v pisarni na Dunajski cesti šte. 10.

2721-1

Gremij ljubljanskih trgovcev.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. državni višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljski, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj v sešitkih in v stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastoj. — Ljubljanski šolski koledar 2 vin.

2627-8

Išče se

blagajničarka

za špecerijsko trgovino v Ljubljani.

Ponudbe pod „Blagajničarka 500“ poste restante, Ljubljana. 2726-1

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne.“

Išče se deček

za trgovino z usnjem.

Jos. Seunig, Ljubljana.

Kupi se že obrabljen, a še vendar rabljiva

decimalna tehtnica

z upravo od 500 do 1000 kil.

Ponudbe naj se upošlejo s ceno vred na Fran Celestina Medija-izlake.

2715-2

Išče se

prodajalec

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter dober računar.

Oni z izpričevali imajo prednost.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

2690-2

Naznanilo.

Naznamim, da moj oskrbnik, pri Sv. Ani

2713-2

gosp. Henrik Skreta

zapusti mojo službo in da je njemu dano pooblastilo ugasnilo.